

Research Paper

Examine the Need for Cognition and Personality Traits of Entrepreneurs Among Students in Governmental and Gifted Schools

Mahsa Mosalman¹, *Abolfazl Palanghi Aghmiyooni²

1. Department of Psychology, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Ardabil University, Ardabil, Iran.
2. Department of Clinical Psychology, Ardabil Branch, Islamic Azad University, Ardabil, Iran.

Use your device to scan
and read the article online

Citation Mosalman, M., Palanghi Aghmiyooni, A. [Examine the Need for Cognition and Personality Traits of Entrepreneurs Among Students in Governmental and Gifted Schools (Persian)]. Journal of School Psychology and Institutions. 2021; 10(1):132-145. <https://doi.org/10.22098/JSP.2021.1141>

doi <https://doi.org/10.22098/JSP.2021.1141>

ABSTRACT

Article Info:

Received: 12 Jul 2019

Accepted: 03 May 2020

Available Online: 01 Apr 2021

Key words:

Need for cognition,
Entrepreneurial
personality traits,
Gifted student

Objective The purpose of this study was to investigate the need for knowledge and personality characteristics of entrepreneurs among students in governmental and gifted schools.

Methods The research design was post-event. The statistical population of the study was male students of governmental and gifted schools in Amol city who were studying in the academic year of 2018-2019. A sample of 100 students (55 from governmental school, 45 from gifted school) was selected using available sampling method and responded to the scale of need for cognition and entrepreneurship personality traits questionnaire.

Results method and responded to the scale of need for cognition and entrepreneurship personality traits questionnaire. Statistical analysis using multivariate analysis of variance showed that there was a significant difference between the two groups of public and gifted school students in need for cognition at the level of $P = 0.004$ ($F = 8.68$ with degrees of freedom 1 and 98) and with effect size ($\eta^2 = 0/08$) and pragmatism at the level of $P = 0/009$ ($F = 7.18$ with degrees of freedom 1 and 98) and with effect size ($\eta^2 = 0/06$).

Conclusion The result, it can be said that gifted school students have a higher need for cognition and entrepreneurial personality traits than public school students.

Extended Abstract

1. Introduction

A n intellectual tendency that is significantly useful at describing and predicting individual differences in cognitive processing requires cognition (Cassiopo & Petty, 1982). People with high cognition need to look at things differently from others and enjoy the opportunities they get to explore different topics (Cassiopo et al., 1996). Learners with more cognitive engagement and a higher level in creating new knowledge (Zhu, 2006),

a deeper understanding of online education discussions (Persell, 2004) and especially higher academic achievement (Broadbent and Poon, 2015; Bayat And Architect, 2016). The education system in each society has special responsibilities, including the liberation and liberation of people from disability, education and guidance to the labor market. Research has continued to examine the specific personal characteristics that make individuals entrepreneurial, as well as the personal motivations and preferences that keep entrepreneurs on their chosen path (Kerr, Kerr, & Xu, 2018). Hisrich (1985, quoting Khatami and Shah Hosseini, 2012) considers entrepreneurship as the process

* Corresponding Author:

Abolfazl Palanghi Aghmiyooni

Address: Department of Clinical Psychology, Ardabil Branch, Islamic Azad University, Ardabil, Iran.

E-mail: ffff255@yahoo.com

of creating something new, by spending a lot of time and effort and accepting financial, psychological and social risks to obtain financial resources, personal satisfaction and independence. In the present study, two prominent and important characteristics of entrepreneurial personality (risk-taking, control center, success-seeking, laxity, pragmatism, tolerance of ambiguity, dreaming and challenge-seeking) in students were studied and analyzed. Pragmatism: When entrepreneurs decide to take action, they implement it immediately and at the earliest possible opportunity (Shahsavari, 2015). Dreaming: Entrepreneurs have a vision for the future that is interesting and lovable for themselves and their business (Parsa et al., 2011). Education is one of the organizations that has a special sensitivity in any society. Due to the importance of this issue, the present study was conducted to investigate the need for knowledge and entrepreneurial personality traits among students of normal and gifted schools.

2. Materials and Methods

The design of the present study was a post-event or comparative design according to the type of variables and their non-manipulation. The statistical population of the study was male and gifted students of public schools in Amol city who were studying in the academic year 1397-98. A total of 100 students (55 from public school, 45 from gifted school) who were both boys and high school students in the first year, as a sample using sampling method Available were selected. To collect the data, the revised scale of need to know Kachiopo, Petty and Cao (1984), the questionnaire to assess the personality traits of Iranian entrepreneurs Kordnaeej et al. (2007) were used.

3. Results

In order to compare the two groups of public and gifted school students in the components of the need to know and entrepreneurial personality traits (pragmatism and day-dreaming), multivariate analysis of variance was used. The results of Pilay effect, Wilkes lambda, hoteling effect and the largest zinc root with $F=3.94$ at the significance level of $P=0.01$ indicate that there is a significant difference be-

tween the two groups in at least one of the components of the dependent variable. There is a difference and the difference (Eta squared) is 11%. The results of Levin test for the scores of the components of the need for cognition and entrepreneurial personality traits (pragmatism and dreaming) (greater than the significance level of 0.01) indicate the homogeneity of variance in the groups compared.

Given the significance of group effects, the results of multivariate analysis of variance in Table 1 show that between the two groups of public school students and gifted in the need for cognition at the level of $P = 0.004$ ($F = 8.68$ with degrees of freedom 1). And 98) and with the effect size ($\eta^2=0.08$) and pragmatism at the level of $P=0.009$ ($F=7.18$ with degrees of freedom 1 and 98) and with effect size (ratio of discriminant force square ratio $0.06=2^{nd}$) There is a significant difference. But there is no significant difference between the two groups in terms of dreaming at the level of $P=0.55$ ($F=0.35$ with degrees of freedom 1 and 98) and with the size of the effect ($\eta^2=0.004$).

4. Discussion

The present study examined the differences between the components of the need for cognition and entrepreneurial personality traits (pragmatism and dreaming) between the two groups of public and gifted public school students. The results showed that there is a significant difference between the two groups in terms of the need for cognition and pragmatism, so that gifted school students compared to public school students of the need for cognition and entrepreneurial personality traits (practice) They have a higher level of orientation. People who need a lot of cognition are motivated to think, and have a strong tendency to enter into complex cognitive experiences. People with low cognition need to be highly motivated or motivated to address cognitive issues (Coutinho and Woolley, 2004). Considering that these students have special needs, identifying their characteristics and needs will be very effective in cultivating the talents of this group (Shahaeian and Yousefi, 2007). Hébert and

Table 1. Results of multivariate analysis of variance in two groups of public and gifted school students in the components of the need to know and entrepreneurial personality traits (pragmatism and dreaming)

Source of changes	SS	df	MS	F	P	η
Need for cognition	531.55	1	531.55	8.68	0.004	0.08
Pragmatism	109.88	1	109.88	7.18	0.009	0.06
Dreaming	5.91	1	5.91	0.35	0.554	0.004

McBee (2007) have suggested that because gifted students have a strong tendency to thrive and appropriate educational programs lead to positive outcomes in this direction. One of the most prominent characteristics of entrepreneurs is having a high motivation for progress or the need for progress. Numerous researches such as McClelland (1961, quoted by Samad Aghaei, 2003, quoted by [Abdollahi et al., 2017](#)) and Robinson (1986, Quoted from Samad Aghaei, 2003, quoted by [Abdollahi et al., 2017](#)) have confirmed it. In general, the results of this study, along with other studies, show the need to know and entrepreneurial personality traits is an important category that should be paid more attention to and given importance to this research and its results. It was for this purpose. It is suggested that by designing educational programs, in which attention is paid to the promotion of the characteristics of the need to know and the entrepreneurial characteristics of the learners, in order to develop the entrepreneurial spirit in the students.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

All ethical principles are considered in this article. The participants were informed of the purpose of the research and its implementation stages. They were also assured about the confidentiality of their information and were free to leave the study whenever they wished, and if desired, the research results would be available to them.

Funding

This research did not receive any grant from funding agencies in the public, commercial, or non-profit sectors.

Authors' contributions

All authors equally contributed to preparing this article.

Conflicts of interest

The authors declared no conflict of interest.

مقاله پژوهشی

بررسی نیاز به شناخت و ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی در بین دانشآموزان مدارس دولتی و تیزهوشان

مهسا مسلمان^۱، ابوالفضل پلنگی^۲

۱. گروه روانشناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

۲. گروه روانشناسی بالینی، واحد اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران.

جیکیده

اطلاعات مقاله:

تاریخ دریافت: ۲۱ تیر ۱۳۹۸

تاریخ پذیرش: ۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۹

تاریخ انتشار: ۱۲ فروردین ۱۴۰۰

هدف پژوهش حاضر با هدف بررسی نیاز به شناخت و ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی در بین دانشآموزان مدارس عادی و تیزهوشان انجام گرفت. طرح پژوهش پس رویدادی بود. جامعه آماری، دانشآموزان پسر مدارس دولتی و تیزهوشان شهرستان آمل بودند که در سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۷ ۱۳۹۸ مشغول به تحصیل بودند.

روش‌ها صد نفر از دانشآموزان ۵۵ نفر از مدرسه دولتی، ۴۵ نفر از مدرسه تیزهوشان، به عنوان نمونه مورد نظر با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و به مقایسه نیاز به شناخت و پرسش‌نامه ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینان پاسخ دادند. یافته‌ها تحلیل آماری با استفاده از آزمون تحلیل واریانس چندمتغیره نشان داد بین دو گروه دانشآموزان مدارس دولتی و تیزهوشان در نیاز به شناخت در سطح $F=0.004$ ($P=0.004$) با درجات آزادی ۱ و ۹۸ و با اندازه اثر ($\eta^2=0.08$) و عمل گرایی در سطح $F=0.009$ ($P=0.009$) با درجات آزادی ۱ و ۹۸ و با اندازه اثر ($\eta^2=0.06$) تفاوت معنی‌داری وجود دارد.

نتیجه‌گیری می‌توان گفت دانشآموزان مدرسه تیزهوشان در مقایسه با دانشآموزان مدرسه دولتی از نیاز به شناخت و ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی (عمل گرایی) بالاتری برخوردار هستند.

کلیدواژه‌ها:

نیاز به شناخت،
ویژگی‌های شخصیتی
کارآفرینی، دانشآموز
تیزهوش

از دیگران به مسائل بنگرند و از فرصت‌هایی که برای بررسی موضوعات گوناگون به دست می‌آورند، لذت می‌برند (کاسیوپو، پتی، فینستین و جارویس^۳). این افراد ایده‌های بیشتری نسبت به افرادی که نیاز به شناخت پایینی دارند، خلق و تلاش می‌کنند بین اطلاعاتی که کسب می‌کنند، ارتباط منطقی ایجاد کنند تا درک و شناخت عمیق‌تر و بهتری از مسائل و موضوعات مد نظر خود به دست آورند (نیر و رومورایان^۴، ۲۰۰۰). این رویکرد هم سبب تقویت مهارت‌های تفکر خلاقانه و هم سبب افزایش دانش و مهارت‌های تخصصی فرد می‌شود (پتی، برینول، لورش و مک‌کاسلین^۵، ۲۰۰۹).

شیوه شناختی چنین افرادی غالباً مسئله محور است

مقدمه

یک گرایش فکری که به طور قابل ملاحظه‌ای توصیف گر و پیش‌بینی کننده سودمند تفاوت‌های فردی در پردازش شناختی است، نیاز به شناخت^۱ است (کاسیوپو و پتی^۲، ۱۹۸۲). با این توصیف، بین افراد از لحظه گرایشان به درگیر شدن در فرایند به کارگیری اطلاعات و انجام تلاش‌های شناختی و هم‌زمان لذت بردن از آن تفاوت وجود دارد (زارع و رستگار، ۱۳۹۴). سازه نیاز به شناخت از سوی کاسیوپو و پتی^۳ (۱۹۸۲) برای اولین بار مطرح شد. آنان این سازه را گرایش و تمایل فرد به پرداختن به امور شناختی اندیشمندانه و لذت بردن از آن بیان کردند. افرادی که از نیاز به شناخت بالایی برخوردارند، دوست دارند به روشی متفاوت

- 3. Cacioppo, Petty, Feinstein & Jarvis
- 4. Nair & Ramnarayan
- 5. Petty, Brinol, Loersch & McCaslin

- 1. Need for cognition scale
- 2. Cacioppo & Petty

* نویسنده مسئول:

ابوالفضل پلنگی

نشانی: اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، گروه روانشناسی بالینی، واحد اردبیل.

پست الکترونیکی: ffff255@yahoo.com

نقل از خاتمی و شاهحسینی، ۱۳۹۱). چراکه چالش‌های اشتغال یا موضوع بیکاری نه فقط یکی از مهم‌ترین مسائل اجتماعی روز در کشور به شمار می‌آید، بلکه با توجه به میزان رشد جمعیت در دو دهه گذشته می‌توان آن را مهم‌ترین چالش اجتماعی چند دهه آینده نیز به حساب آورد (خاتمی و شاهحسینی، ۱۳۹۱). تحقیقات متعددی نشان می‌دهند که در افراد قابلیت‌هایی وجود دارد که پرورش این قابلیت‌ها موجب کارآفرینی آنان می‌شود، به عبارتی دیگر پیشرفت و توسعه اقتصادی به یک گروه و مذهب خاصی اختصاص نداشته است و با رشد و توسعه برخی از ویژگی‌ها در افراد می‌توان زمینه رشد و توسعه اقتصادی را در جوامع مختلف فراهم کرد (بدری، ۱۳۸۵، به نقل از مرادی، کوهستانی و بهرامزاده، ۱۳۸۷). هیسیریچ^{۱۳}، به نقل از خاتمی و شاهحسینی، ۱۳۹۱) کارآفرینی را فرایند خلق چیز نو، با صرف وقت و تلاش بسیار و پذیرش خطرات مالی، روحی و اجتماعی برای به دست آوردن منابع مالی، رضایت شخصی و استقلال می‌داند. کارآفرینان را، با صفات خلاق، آرمان‌گرا، بالغ‌گیزه و اعتماد به نفس، ریسک‌پذیر، توفیق طلب، اهل کار و عمل، پیشگام و غیره معرفی می‌کنند و می‌توان به صراحت ادعا کرد که کارآفرینان از ابتدای خلق بشر حضور داشته و تمامی تحولات بشریت مديون تلاش‌های آنان است. بنابراین کلیه فعالیت‌های هدفمند انسان می‌تواند به روش کارآفرینانه انجام شود (خاتمی و شاهحسینی، ۱۳۹۱).

از آنجا که نیروی بالقوه کارآفرینان می‌تواند به جامعه کمک شایانی کند، محققان سعی کرده‌اند تا شخصیت، مهارت‌ها و نگرش‌های آنان را همانند شرایط پرورش دهنده کارآفرین، مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند. تحقیقات مختلفی در خصوص بررسی ارتباط صفات و ویژگی‌های شخصیتی با کارآفرینی صورت گرفته است که طی آن صاحب‌نظران کوشیده‌اند تا نیمروز روان‌شناختی کارآفرینان را شناسایی کنند (مقیمه‌ی و رمضان، ۱۳۹۲، به نقل از عبداللهی، آقامحمدی، عباس‌پور و دلارو، ۱۳۹۶). تحقیقات بیانگر آن است که ویژگی‌های فردی و شخصیتی کارآفرینی یکی از مهم‌ترین عوامل تعیین‌کننده در کارآفرینی هستند. ویژگی‌هایی مانند ریسک‌پذیری، استقلال‌طلبی، خلاقیت و نوآوری، تحمل ابهام و غیره (شاهحسینی، ۱۳۹۰، به نقل از عبداللهی و همکاران، ۱۳۹۶؛ مولو و توماس، ۲۰۰۱، ۱۴؛ سونداری، ۲۰۱۴).

در پژوهش حاضر دو ویژگی از هشت ویژگی برجسته و مهم شخصیتی کارآفرینی (ریسک‌پذیری، کانون‌کنترل، موفقیت طلبی، سلاست فکر، عمل‌گرایی، تحمل ابهام، رؤیاپردازی و چالش‌طلبی) در دانش‌آموzan مورد بررسی و تحلیل قرار گرفت که اجمالاً به تشریح آن‌ها خواهیم پرداخت. عمل‌گرایی: وقتی که

(لازاروس، ۱۹۹۹) و از انجام تکالیفی که نیازمند حل مسئله‌اند، لذت می‌برند (کاسیپو و پتی، ۱۹۸۲). درواقع، فرایندهای پردازش اطلاعات و مهارت‌های حل مسئله در این افراد، در سطح بالایی قرار دارند (دیتر-چمیلز و سوجکا، ۲۰۰۷). بر عکس افرادی که نیاز به شناخت پایینی دارند از تعمق در مورد موضوعات خیلی زود خسته و نامید می‌شوند و تلاش اندکی برای درک مسائل و موضوعات پیرامون خود می‌کنند (پتی و همکاران، ۲۰۰۹).

پژوهش‌هانشان داده‌اند فرآگیرانی که در گیری شناختی بیشتر و سطح بالاتری دارند در خلق دانش جدید (زوو، ۲۰۰۶)، فهم عمیق‌تر بحث‌های آموزش‌های آنلاین (پرسیل، ۲۰۰۴، ۹؛ ۲۰۱۲، ۱۰؛ بوریک و سوریک، ۲۰۱۵، ۱۱؛ بیات و معمار، ۲۰۱۶) برخوردار هستند.

نظام آموزشی در هر جامعه وظایف ویژمای به عهده دارد که از جمله می‌توان آزادسازی و رهایی افراد جامعه از ناتوانی، آموزش و هدایت آنان به بازار کار را مورد نظر قرار داد. فرایند آموزش و هدایت افراد به بازار کار در دو دهه اخیر تحت تأثیر سه عامل عمده قرار گرفته است: افزایش جمعیت، رویدادهای منطقه‌ای و جهانی، و تغییرات سریع تکنولوژیک. درنتیجه وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان به طور قابل ملاحظه‌ای دستخوش دگرگونی شده است (امامی‌نژاد، ۱۳۸۳، به نقل از مشایخ، ۱۳۸۶). یکی از راههای مقابله با این معضل، آموزش کارآفرینی به دانش‌آموzan است (مشایخ، ۱۳۸۶). پژوهش چلبیانلو و حسنی (۱۳۸۱، به نقل از حق‌شناس، چمنی و فیروزآبادی، ۱۳۸۵) نشان داد که دانشجویان فارغ‌التحصیل مدارس استعدادهای درخشان از نظر اضطراب، کفایت، انعطاف‌پذیری، زیباپسندی، قاطعیت، فعالیت، تلاش برای موفقیت و هیجان‌های مثبت به طور معناداری دارای نمرات بالاتری از دانشجویان برآمده از مدارس عادی هستند.

بسیاری از مطالعات «صفات کارآفرینان» یا «صفاتی را که باعث موفقیت کارآفرینان می‌شود» را در نظر می‌گیرند. تحقیقات همچنان به بررسی ویژگی‌های فردی خاص که باعث می‌شود افراد کارآفرین شوند و نیز انگیزه‌ها و ترجیحات شخصی که کارآفرینان را در مسیر انتخابی خود نگه می‌دارد، ادامه داده است (کر، کر و ژو، ۲۰۱۸). آنچه در شرایط سخت کنونی ضرورت آن در جامعه بیش از پیش احساس می‌شود، پرداختن به این مقوله اساسی، یعنی کارآفرینی است (آذرهوش و همکاران، ۱۳۷۷، به

6. Lazarus

7. Detter-Schmelz & Sojka

8. Zhu

9. Persell

10. Buric & Soric

11. Broadbent & Poon

12. Kerr, Kerr & Xu

13. Hisrich

14. Mueller & Thomas

15. Sondari

و ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی در بین دانشآموزان مدارس عادی و تیزهوشان انجام شد.

روش پژوهش

طرح پژوهش حاضر با توجه به نوع متغیرها و عدم دستکاری آن‌ها از طرح‌های پس‌رویدادی یا اعلیٰ مقایسه‌ای بود.

جامعه، نمونه و روش نمونه‌گیری: جامعه آماری پژوهش موردنظر دانشآموزان پسر مدارس دولتی و تیزهوشان شهرستان آمل بودند که در سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۷ مشغول به تحصیل بودند. صد نفر از دانشآموزان (۵۵ نفر از مدرسه دولتی، ۴۵ نفر از مدرسه تیزهوشان) که هر دو گروه دانشآموزان پسر و در مقطع دبیرستان سال اول مشغول تحصیل بودند، به عنوان نمونه موردنظر با استفاده از روش نمونه‌برداری در دسترس انتخاب شدند. جهت جمع‌آوری داده‌ها از ابزارهای ذیل استفاده شد.

مقیاس نیاز به شناخت^{۱۷}: مقیاس تجدید نظرشده نیاز به شناخت کاچیوپو، پتی و کافو (۱۹۸۴) یک مقیاس هجده‌گویه‌ای خودگزارشی است که در آن پاسخ‌های آزمودنی‌ها به هر کدام از گویه‌ها بر روی طیف ۵ درجه‌ای لیکرت از همیشه (نمره ۴) تا هرگز (نمره صفر) ثبت می‌شود. بنابراین دامنه نمرات می‌تواند از صفر تا ۷۲ تغییرپذیری داشته باشد. نیمی از گویه‌ها به صورت مثبت و نیمی از آن‌ها به صورت منفی نمره‌گذاری می‌شوند. مطالعات متعدد شواهدی دال بر روایی هم‌گرا و اگرا و نیز اعتبار این مقیاس گزارش کرده‌اند (کالسیوپو و همکاران، ۱۹۹۶؛^{۱۸} توتن و بوسنیاک، ۲۰۰۱؛ ناسیم و بندیکسن، ۲۰۰۳، به نقل از حسینی و لطیفیان، ۱۳۸۸). در داخل کشور نیز زارع و رستگار (۱۳۹۴) با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی روانی سازه این مقیاس را روی یک نمونه دبیرستانی مورد تأیید قرار دادند. ضریب آلفای کرونباخ نیز برابر با ۰/۸۳ به دست آمد که بیانگر ثبات اندازه‌گیری این مقیاس است.

پرسشنامه ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینان: پرسشنامه سنجش ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینان ایرانی توسط کردنایج و همکاران (۱۳۸۶)^{۱۹} به منظور سنجش قابلیت کارآفرینی دانشجویان ساخته شده است. این پرسشنامه به منظور به دست آوردن برآورده از ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینانه افراد مطالعه در محورهای هشت گانه ریسک‌پذیری، کانون کنترل، موفقیت‌طلبی، سلاست فکر، عمل‌گرایی، تحمل ابهام، رؤیاپردازی و چالش‌طلبی طراحی و تدوین شده است که دارای ۹۵ گویه خودگزارشی است که در آن پاسخ‌های آزمودنی‌ها به هر کدام از گویه‌ها بر روی طیف ۴ درجه‌ای لیکرت در همه سوال‌ها به جز سوال‌های از کاملاً موافق (نمره ۴) تا کاملاً مخالف (نمره ۱) و در سوال‌های ۸۲-۷۲ به صورت معکوس ثبت می‌شود. برای بررسی اعتبار ابزار

کارآفرینان تصمیم به عمل می‌گیرند، بلافضله و در اولین فرصت ممکن آن را اجرا می‌کنند (شهرسواری، ۱۳۹۴). همچنین عامل عمل‌گرایی به توانایی خوب انجام دادن کارها و داشتن پشتکار و امید به موفقیت در امور محوله به فرد اشاره دارد. این عامل به عنوان حوزه عملی متغیر خلاقیت در افراد کارآفرین معروفی و مورد شناسایی قرار گرفته می‌شود (کردنایج، زالی، هومن و شمس، ۱۳۸۶).

رؤیاپردازی: کارآفرینان دیدی نسبت به آینده دارند که برای خود و کسبوکارشان جالب و دوستداشتنی است. کارآفرینان توانایی آن را دارند که رؤیاپردازان را به عمل تبدیل کنند (پارسا و دیگران، ۱۳۹۰). همچنین عامل رؤیاپردازی توانایی فرد در ارائه ایده‌های نوین بهخصوص در زمینه‌هایی جدیدی است که قبل از توسط افراد دیگر مورد کنکاش و ایده پردازی قرار نگرفته باشد. این عامل به عنوان حوزه خیالی متغیر خلاقیت در افراد کارآفرین معرفی و شناسایی می‌شود (کردنایج و همکاران، ۱۳۸۶).

اکثر پژوهش‌ها در حوزه ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی در مقطع آموزش عالی صورت گرفته است و اطلاع دقیقی از ویژگی‌های شخصیتی دانشآموزان در دسترس نیست (عبداللهی و همکاران، ۱۳۹۶). میشل^{۲۰} (۲۰۰۴)، به نقل از مرادی و همکاران،^{۲۱} با مطالعاتی که روی دانشآموزان انجام داد دریافت که رابطه مستقیمی بین این ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی و توانایی افراد کارآفرین وجود دارد.

نتایج پژوهش نمکی و ازهای (۱۳۷۶)، به نقل از حق‌شناس و همکاران^{۲۲} (۱۳۸۵) نشان داد که ویژگی‌هایی همانند میل به پیشرفت، خودنمایی، خودمختاری، دقت در رفتار دیگران، برتری طلبی، مهربورزی، تنوع طلبی، تحمل و سخت‌کوشی در میان دانشآموزان تیزهوشان بالاتر از نمونه‌های عادی است، ولی در ویژگی‌های تمکین و فرمان‌برداری دانشآموزان تیزهوش ضعیفتر از دانشآموزان عادی هستند.

آموزش‌پیورش از جمله سازمان‌هایی است که در هر جامعه‌ای از حساسیتی خاص برخوردار است. این حساسیت بیشتر به این دلیل است که فعالیت داخلی آن در معرض دید همگان بوده و مورد قضاوت عامه مردم قرار می‌گیرد. از سوی دیگر سیر تغییر و تحولات و پیشرفت‌های اجتماعی نیاز به آموزش‌پیورش اثربخش را ضروری می‌کند. از این رو پژوهش‌های مختلف در این حوزه می‌تواند کاستی‌های موجود را مشخص و راه را برای مرتفع ساختن آن هموار کند (بهرامزاده، باورصاد و جعفرپور، ۱۳۸۹). با توجه به اهمیت این موضوع، تاکنون مطالعه‌ای در داخل ایران به صورت مستقیم به بررسی نیاز به شناخت و ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی دانشآموزان مدارس دولتی و تیزهوشان نپرداخته است. پژوهش حاضر با هدف بررسی نیاز به شناخت

17. Need for Cognition Scale (NCS)

16. Mitchell

بودند. سطح تحصیلات مادران دانشآموزان مدرسه تیزهوشان به ترتیب ۲ نفر (سیکل)، ۱۸ نفر (دیپلم)، ۱۶ نفر (کارشناسی)، ۷ نفر (کارشناسی ارشد) و سطح تحصیلات پدران به ترتیب ۴ نفر (سیکل)، ۱۰ نفر (دیپلم)، ۱۳ نفر (کارشناسی)، ۱۶ نفر (کارشناسی ارشد) بودند.

به منظور مقایسه دو گروه دانشآموزان مدارس دولتی و تیزهوشان در مؤلفه‌های نیاز به شناخت و ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی (عمل‌گرایی و رؤیاپردازی) از تحلیل واریانس چندمتغیری استفاده شد. ابتدا مفروضه‌های مربوط به تحلیل واریانس چندمتغیری به ترتیب بررسی می‌شود. نتیجه آزمون امباکس نشان داد که در سطح معناداری 0.31 مفروضه یکسانی ماتریس واریانس - کواریانس متغیرهای وابسته برقرار است و می‌توان از تحلیل واریانس چندمتغیری استفاده کرد ([جدول شماره ۱](#)).

در [جدول شماره ۲](#) نتایج آزمون اثر پیلایی، لامبدای ویلکز، اثر هتلینگ و بزرگترین ریشه روی با مقدار $F=3.94$ در سطح معنی‌داری $P=0.01$ حاکی از آن است که بین دو گروه حداقل در یکی از مؤلفه‌های متغیر وابسته تفاوت معنی‌داری وجود دارد و میزان این تفاوت (مجذور آتا) نیز 11 درصد است. یعنی 11 درصد از تفاوت‌های مؤلفه‌های نیاز به شناخت و ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی (عمل‌گرایی و رؤیاپردازی) مربوط به تفاوت‌های بین دو گروه است.

[جدول شماره ۳](#) نتایج آزمون لوین برای نمرات مؤلفه‌های نیاز به شناخت و ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی (عمل‌گرایی و رؤیاپردازی) (بزرگ‌تر از سطح معنی‌داری 0.01) حاکی از همگنی واریانس گروه‌های مورد مقایسه است.

با توجه به معنادار بودن اثرات گروهی، نتایج تحلیل واریانس چندمتغیره در [جدول شماره ۴](#) نشان می‌دهد، بین دو گروه دانشآموزان مدارس دولتی و تیزهوشان در نیاز به شناخت در سطح 4 با درجات آزادی 1 و 98 و با اندازه $F=8.68$ $P=0.004$ نتایج آزمون کولموگروف - اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن

بومی شناسایی کارآفرینان ایرانی، از شیوه آلفای کرونباخ استفاده شده است. اعتبار کلی پرسشنامه برابر 0.92 است. همچنین با توجه به نتایج آزمون آلفای کرونباخ، موردنی در پرسشنامه وجود ندارد که با حذف آن، اعتبار پرسشنامه به اندازه معناداری افزایش یابد ([کردنایج و همکاران، ۱۳۸۶](#)). ضریب پایایی این پرسشنامه در پژوهش نعمتی ([۱۳۹۲](#)) با بهره‌گیری از روش آلفای کرونباخ برابر با 0.90 و در پژوهش [عبداللهی و همکاران \(۱۳۹۶\)](#) به دست آمده است. در پژوهش حاضر فقط دو مؤلفه (عمل‌گرایی و رؤیاپردازی) از ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی مورد بررسی قرار گرفت.

صد نفر از دانشآموزانی که قادر و مایل به شرکت در پژوهش بودند به روش نمونه‌گیری در دسترس مورد مطالعه قرار گرفتند. به شرکت‌کنندگان در پژوهش، در رابطه با اهداف و نحوه انجام پژوهش توضیحات لازم داده شد و رضایت آن‌ها در مطالعه به صورت شفاهی جلب شد. پس از انتخاب نمونه‌های موردنظر، از دانشآموزان خواسته شد تا به مقیاس نیاز به شناخت و پرسشنامه ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی در محیط کلاس مدرسه پاسخ دهند. وضعیت جمعیت‌شناختی مانند تحصیلات و شغل والدین برای نمونه‌ها ثبت شد.

داده‌های پژوهش با استفاده از نسخه 20 نرم‌افزار SPSS و با روش‌های آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و تحلیل واریانس چندمتغیره در سطح معنی‌داری 0.05 تجزیه و تحلیل شدند.

نتایج

در نمونه پژوهش 55 درصد دانشآموزان (55 نفر) از مدرسه دولتی و 45 درصد (45 نفر) از مدرسه تیزهوشان بودند. سطح تحصیلات مادران دانشآموزان مدرسه دولتی به ترتیب 7 نفر (سیکل)، 24 نفر (دیپلم)، 7 نفر (کارشناسی)، 2 نفر (کارشناسی ارشد) و سطح تحصیلات پدران به ترتیب 7 نفر (سیکل)، 15 نفر (دیپلم)، 10 نفر (کارشناسی)، 8 نفر (کارشناسی ارشد)

[جدول ۱](#). شاخص‌های توصیفی نیاز به شناخت و ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی (عمل‌گرایی و رؤیاپردازی) در دانشآموزان مدارس دولتی و تیزهوشان همراه با نتایج آزمون کولموگروف - اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن

K-S	کشیدگی	کجی	میانگین تابع‌حراف معیار	گروه‌ها	متغیر
$+0.71$	$+0.94$	$+0.94$	$38/85+7/35$	دولتی	نیاز به شناخت
$+0.91$	-0.14	-0.51	$33/39+8/36$	تیزهوشان	
$+0.40$	-0.13	-0.54	$25/78+4/33$	دولتی	عمل‌گرایی
$+0.38$	$+0.14$	-0.19	$27/89+3/32$	تیزهوشان	
$+0.39$	$+0.27$	-0.16	$21/60+3/85$	دولتی	رؤیاپردازی
$+0.97$	-1.00	-0.28	$22/0.9+3/26$	تیزهوشان	

جدول ۲. نتایج بررسی آزمون‌های تحلیل واریانس چندمتغیری برای متغیرهای پژوهش

Eta	P	F	ارزش	آزمون
.۰/۱۱	.۰/۰۱	۳/۹۴	.۰/۱۱	اُرپیلابی
.۰/۱۱	.۰/۰۱	۳/۹۴	.۰/۸۹	لامبندی ویلکز
.۰/۱۱	.۰/۰۱	۳/۹۴	.۰/۱۲	اُر هتلینگ
.۰/۱۱	.۰/۰۱	۳/۹۴	.۰/۱۲	بزرگ‌ترین ریشه روی

فصلنامه پژوهشی
روانشناسی مدرسه و آموزشگاه

از قریانی^{۱۹} و همکاران، ۲۰۰۴) بیان می‌کند که نیاز به شناخت با درون‌بینی فرد ارتباط دارد. دولینگر، راؤس و پرستون ۲۰۰۲) این افراد را با توانایی‌های زیاد هوشی توصیف کرده‌اند. این محققین در تحقیقی که با استفاده از دانشجویان تیزهوش رشته فلسفه انجام دادند، گزارش کرده‌اند که هوش زیاد یکی از متغیرهای پیش‌بینی‌کننده جست‌وچوی فرد برای مسائل شناختی و نیاز او برای شناخت است. نتایج مشابهی در پژوهش جانسون و آلوود (۲۰۰۳) گزارش شده است. پرکل، هاولینگ و ووک (۲۰۰۶) در تحقیقی روی پیشرفت تحصیلی و هوش در ارتباط با نیاز برای شناخت و انگیزه پیشرفت که با استفاده از ۴۷ دانش‌آموز با پیشرفت تحصیلی کم صورت گرفت، نتیجه گرفتند که دانش‌آموزان با هوش کمتر نیاز به شناخت و انگیزش پیشرفت کمتری دارند.

با توجه به اینکه این دانش‌آموزان نیازهای خاصی دارند، شناسایی ویژگی‌ها و نیازهای آنان در پرورش استعدادهای این گروه بسیار مؤثر خواهد بود (شهریان و یوسفی، ۱۳۸۶). در این زمینه، هبرت و مک‌بی (۲۰۰۷) پیشنهاد کرده‌اند که به سبب اینکه دانش‌آموزان تیزهوش تمایل زیادی به خودشکوفایی دارند و برنامه‌های آموزشی مناسب، منجر به ایجاد نتایج مثبت در این مسیر می‌شود، لازم است در آموزش این دانش‌آموزان

اثر (نسبت مجدد اثای تفکیکی $\eta^2 = 0/۰۸$) و عمل گرایی در سطح $F = 7/18$ (P = ۰/۰۰۹) با درجات آزادی ۱ و ۹۸ و با اندازه اثر (نسبت مجدد اثای تفکیکی $\eta^2 = 0/۰۶$) تفاوت معنی‌داری وجود دارد. اما بین دو گروه از لحاظ رؤیاپردازی در سطح $P = 0/۵۵$ (F = ۰/۳۵) با درجات آزادی ۱ و ۹۸ و با اندازه اثر (نسبت مجدد اثای تفکیکی $\eta^2 = 0/۰۰۴$) تفاوت معنی‌داری وجود ندارد.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر تفاوت مؤلفه‌های نیاز به شناخت و ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی (عمل گرایی و رؤیاپردازی) دو گروه دانش‌آموزان مدارس دولتی و تیزهوشان را مورد بررسی قرار داد. نتایج نشان داد که بین دو گروه از نظر نیاز به شناخت و عمل گرایی تفاوت معناداری وجود دارد. به طوری که دانش‌آموزان مدرسه تیزهوشان در مقایسه با دانش‌آموزان مدرسه دولتی از نیاز به شناخت و ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی (عمل گرایی) بالاتری برخوردار هستند. با توجه به اینکه پژوهش مستقیمی در رابطه با این موضوع نیافتیم، به پژوهش‌هایی که در راستای موضوع مورد نظر است پرداخته شد.

افرادی که نیاز به شناخت فراوانی دارند برای تفکر برانگیخته می‌شوند، و تمایل زیادی برای ورود به تجارب پیچیده شناختی دارند. افراد دارای نیاز به شناخت کم، با عنوان افراد «خسیس در شناخت» شناخته می‌شوند. این افراد برای پرداختن به مسائل شناختی، باید بسیار برانگیخته شوند یا انگیزه زیادی برایشان ایجاد شود (کوتینهو و ولری ۱۸۰۴، ۲۰۰۷). اسبرگ (۱۹۸۷)، به نقل

19. Ghorbani

20. Dollinger, Ross & Preston

21. Jonsson & Allwood

22. Preckel, Holling & Vock

23. Hébert & McBee

18. Coutinho & Woolery

جدول ۳. نتایج بررسی مفروضه‌ی همگنی واریانس‌ها در مؤلفه‌های نیاز به شناخت و ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی (عمل گرایی و رؤیاپردازی)

P	d.f2	d.f1	F	متغیرها
.۰/۳۲	۹۸	۱	.۰/۹۶	نیاز به شناخت
.۰/۰۲	۹۸	۱	۵/۱۷	عمل گرایی
.۰/۱۷	۹۸	۱	۱/۸۳	رؤیاپردازی

فصلنامه پژوهشی
روانشناسی مدرسه و آموزشگاه

جدول ۴. نتایج تحلیل واریانس چندمتغیره در دو گروه دانشآموزان مدارس دولتی و تیزهوشان در مؤلفه‌های نیاز به شناخت و ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی (عمل‌گرایی و رؤایپردازی)

Eta	P	F	MS	df	SS	منبع تغییرات
.۰/۰۸	.۰/۰۰۴	۸/۶۸	۵۳۱/۵۵	۱	۵۳۱/۵۵	نیاز به شناخت
.۰/۰۶	.۰/۰۰۹	۷/۱۸	۱۰۹/۸۸	۱	۱۰۹/۸۸	عمل‌گرایی
.۰/۰۰۴	.۰/۰۵۴	۰/۳۵	۵/۹۱	۱	۵/۹۱	رؤایپردازی

فصلنامه پژوهشی
روانشناسی مدرسه و آموزشگاه

به نقل از آبروشن و خرمایی، (۱۳۹۴)، معتقدند که نیاز به شناخت، انگیزه تفکر را تحت تأثیر قرار می‌دهد. بر همین اساس این متغیر به عنوان متغیر اصلی تفاوت‌های فردی شناخته شده است که به عنوان یک انگیزش مؤثر در تفکر، عمل می‌کند. افراد دارای نیاز به شناخت بالا، ضمن اینکه افکار بیشتری تولید می‌کنند، در مورد افکارشان نیز بیشتر فکر می‌کنند؛ به عبارتی از راهکارهای فراشناختی بیشتری استفاده می‌کنند. این افراد، راهکارهای مختلفی را مدنظر دارند و به کیفیت و بازدهی این راهکارها اهمیت می‌دهند (رحیمی، زارع و یوسفی‌پور، ۱۳۹۱). نتایج پژوهش قدرتی (۱۳۸۹) نشان داد که دانشآموزان دختر تیزهوش در مدارس استعدادهای درخشان در خلاقیت و برخی از مؤلفه‌های آن به طور معناداری بالاتر از دانشآموزان مدارس غیر انتفاعی و دولتی هستند. آیزنک^{۳۰} (۲۰۰۰)، به نقل از قدرتی، (۱۳۸۹) معتقد است خلاقیت فرایند روانی است که منجر به حل مسئله، ایده‌سازی، مفهوم‌سازی، ساختن اشکال هنری، نظریه پردازی و تولیداتی می‌شود که بدیع و یکتا باشند. مطابق با نظر رانکو^{۳۱} (۲۰۰۷) مدارسی که مشوق ناآوری و خلاقیت هستند و به خلاقیت دانشآموزان خود بها داده و ارزش قابل می‌شوند نسبت به مدارسی که تمرکز بر عملکرد تحصیلی دارند، دانشآموزان خلاقیت بیشتری از خود نشان می‌دهند. نتایج پژوهش قدرتی (۱۳۹۰) نشان داد مؤلفه‌های اصالت و انعطاف‌پذیری و کل مقیاس خلاقیت تفاوت معناداری وجود دارد و نمرات دانشآموزان پسر تیزهوش مدارس دولتی به طور معناداری بالاتر از نمرات خلاقیت دانشآموزان مدارس غیر انتفاعی بود. نتایج پژوهش پرکل و همکاران^{۳۲} (۲۰۰۶) در تحقیقی روی پیشرفت تحصیلی و هوش در ارتباط با نیاز به شناخت و انگیزه پیشرفت که با استفاده از ۴۷ دانشآموز با پیشرفت تحصیلی کم صورت گرفت، نتیجه گرفتند که دانشآموزان با هوش کمتر، نیاز به شناخت و انگیزش پیشرفت کمتری دارند. پژوهش‌ها در زمینه ارتباط هوش و خلاقیت نشان می‌دهد که هر فرد خلاقی، دارای هوش‌بهره متوسط به بالاست، اما تنها برخی از تیزهوشان، خلاق بوده و همه آنها قادر نیستند برای خود و جامعه‌شان، مشمر ثمر واقع گردد. اما

به برنامه‌های ویژه کوتاه‌مدت و درازمدت برای ارتقای سطح بهداشت روانی و رسیدن به خودشکوفایی توجه شود. علاوه بر این بوئل^{۳۳} (۲۰۰۳) هم پیشنهاد کرد که با توجه به نیاز زیاد دانشآموزان تیزهوش برای شناخت، لازم است این دانشآموزان تحت آموزش‌هایی قرار گیرند که آن‌ها را در معرض حل مسئله و چالش‌های شناختی قرار می‌دهد. آموزش باید مسائل متعدد و متنوع را پیش روی دانشآموزان قرار دهد و یافتن پاسخ‌ها نباید به اطلاعات سطحی اولیه در محیط، محدود شود.

پژوهش‌های متعدد روان‌شناسی اجتماعی و شخصیت در مورد تمایل به پردازش اطلاعات نیز بیانگر این است که نیاز به شناخت تفاوت‌های فردی را در گرایش به تفکر و اخذ لذت از فعالیت‌های شناختی تبیین می‌کند (ایوانس، کیبی و فابریگر^{۳۴}، ۲۰۰۳، ۲۵۵). در مطالعاتی که هالپرن^{۳۵} (۲۰۰۷) و تایوب^{۳۶} (۱۹۹۷) در زمینه نیاز به شناخت و تفکر انتقادی انجام داده‌اند نتایج نشان می‌دهد که نیاز به شناخت ارتباط مثبت معنی‌داری با تفکر انتقادی دارد و پیش‌بینی کننده تفکر انتقادی است. نتایج پژوهش خندانی، رنجدوست و شالچی^{۳۷} (۱۳۹۶) نشان دادند که بین تفکرانتقادی دانشآموزان مدارس تیزهوشان با مدارس دولتی تفاوت وجود دارد. بین تفکرانتقادی دانشآموزان مدارس تیزهوشان با مدارس غیردولتی تفاوت وجود دارد.

کوتینه و همکاران^{۳۸} (۲۰۰۵)، به نقل از هورنیاک^{۳۹} (۲۰۰۷) بر این باورند که افراد دارای نیاز به شناخت بالا، برای فکر کردن و لذت بردن از تکالیف شناختی بیچیده دارای انگیزش درونی هستند. مایر، وگل و پرکل^{۴۰} (۲۰۱۴) نیز نیاز به شناخت را به منزله یک خصیصه انگیزشی درونی عمومی و نسبتاً پایدار در نظر گرفته‌اند. در نظریه تیزهوشی هلر^{۴۱} (۱۹۹۳) بر نقش واسطه‌ای عوامل انگیزشی در به فعل رسیدن توانایی‌های بالقوه افراد تیزهوش، تأکید می‌شود. هوگوت، پتی و کاسیوپو^{۴۲} (۱۹۹۲)

24. Buehl

25. Evans, Kirby & Fabrigar

26. Halpern

27. Taube

28. Hornyak

29. Meier, Vogl & Preckel

جهانی شروع شده و به سمت توجه ویژه، به نخبگان و تیزهوشان جهت‌گیری کرده است (Rivo, Mier و Bonacchio, ۲۰۰۶، ۴۰).

در مجموع نتایج این پژوهش همراه با پژوهش‌های دیگر نشان می‌دهد نیاز به شناخت ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی مقوله با اهمیتی است که باید بیشتر به آن پرداخته شود و به آن اهمیت داده شود که این پژوهش و نتایج آن گامهایی برای این منظور بود. پیشنهاد می‌شود، با طراحی برنامه‌های آموزشی، که در آنها به ارتقای ویژگی‌های نیاز به شناخت ویژگی‌های کارآفرینی فرآگیران توجه شود، تا موجب رشد روحیه کارآفرینی در دانش‌آموzan شود.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

تمامی اصول اخلاقی در این مقاله در نظر گرفته شده است. شرکت کنندگان در جریان هدف تحقیق و مراحل اجرای آن قرار گرفتند. آنها همچنین از محرمانه بودن اطلاعات خود اطمینان داشتند و می‌توانستند هر زمان که بخواهند مطالعه را ترک کنند و در صورت تمایل، نتایج تحقیق در اختیار آنها قرار خواهد گرفت.

حامی مالی

این تحقیق هیچ کمک مالی از سازمان‌های مالی در بخش‌های عمومی، تجاری یا غیرانتفاعی دریافت نکرد.

مشارکت نویسندها

همه نویسندها به طور یکسان در تهیه این مقاله مشارکت داشتند.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندها، این مقاله تعارض منافع ندارد.

بهره‌برداری کامل از هوش، بدون خلاقیت میسر نیست (Silirova و همکاران ۲۰۰۸، ۳۲). استیوارت، واتسون، کارلند و کارلند ۲۳ (۱۹۹۹) در تحقیقی میل به پیشرفت، خطرپذیری و خلاقیت و نوآوری را به عنوان ویژگی‌های برجسته و مهم کارآفرینی برمی‌شمارند. انتریالگو، فرناندز و وازکوز (۲۰۰۸) ۳۴ منبع کنترل درونی و میزان تحمل ابهام را به عنوان عاملی مهم در کارآفرینی مدنظر قرار داده‌اند. ویژگی‌های شخصیتی، حالت‌های رفتاری هستند که نوعی واکنش خاص را در مقابله با موقعیت‌های مختلف به نمایش می‌گذارند (کاپرانا و سرون، ۲۰۰۰، ۳۵)، به نقل از لاس و لagona، ترجمه رضوی و دیگران، ۱۳۹۳، به نقل از عبداللهی و همکاران، ۱۳۹۶). ولی این نکته مورد تأکید است که ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی قابل آموزش و اکتسابی هستند و نظام آموزشی می‌تواند نقش مهم و سرنوشت‌سازی در این رابطه ایفا نماید (عبداللهی و همکاران، ۱۳۹۶). یکی از بازترین ویژگی‌های کارآفرینان برخورداری از انگیزه پیشرفت بالا یانیز به پیشرفت است که تحقیقات متعددی از جمله مک‌کللن (۱۹۶۱)، به نقل از صمدآقایی، ۱۳۸۲، به نقل از عبداللهی و همکاران، ۱۳۹۶ (۱۳۹۶)، اسبورن (۱۹۹۵)، به نقل از صمدآقایی، ۱۳۸۲، به نقل از عبداللهی و همکاران، ۱۳۹۶ (۱۳۹۶) و رابینسون (۱۹۸۶)، به نقل از صمدآقایی، ۱۳۸۲، به نقل از عبداللهی و همکاران، ۱۳۹۶ (۱۳۹۶) بر آن صحه گذاشته‌اند. در کنار این مؤلفه، ویژگی‌های برجسته دیگری وجود دارند که نقش مهمی را بازی می‌کنند از جمله: خلاقیت، ریسک‌پذیری، اعتماد به نفس، توفیق‌طلبی، میل به استقلال، منبع کنترل درونی، تحمل ابهام (دکر، کالو و ویر، ۳۶، ۲۰۱۲، لیانگ، چیا و لیانگ ۳۷، ۲۰۰۴)، هوارد (۲۰۱۵، ۳۷)، نقل از نعمتی، ۱۳۹۲) نشان داد که رابطه‌ی مستقیمی بین پرورش ویژگی‌های استقلال‌طلبی، ریسک‌پذیری، انگیزه پیشرفت، کنترل درونی، اعتماد به نفس، جسارت و خلاقیت دانش‌آموzan با توسعه قابلیت‌ها و توانایی کارآفرینی آنان وجود دارد.

بانگاهی به روند رشد و توسعه جهانی در می‌یابیم که با افزایش و گسترش فناوری‌های پیشرفت، نقش و جایگاه کارآفرینان به طور فزاینده‌ای بیشتر می‌شود. به طوری که در غرب و برخی کشورهای دیگر، دو دهه اخیر دهه‌های طلایی کارآفرینی نام گرفته است (مک‌کلین، بات و باج، ۲۰۰۰، ۳۹). هر جامعه‌ای که به بقا و پیشرفت خود می‌اندیشد، استعدادهای درخشنان خود را در کانون توجه قرار می‌دهد. به طور کلی سالهای است که یک حرکت

- 32. Silvia
- 33. Stewart Jr, Watson, Carland & Carland
- 34. Entralgo, Fernández & Vázquez
- 35. Caprana & Cervone
- 36. Decker, Calo & Weer
- 37. Liang, Chia & Liang
- 38. Howard
- 39. Mccline, Bhat & Baj

منابع فارسی

آبروشن، ح. و خرمایی، ف. (۱۳۹۴). پیش‌بینی نیاز به شناخت بر اساس ویژگی‌های شخصیتی و باورهای معرفت‌شناختی در دانشجویان. *شخصیت و تفاوت‌های فردی*, ۴(۱۰)، ۹-۲۶.

پهرامزاده، م. باور صاد، ب. و جعفر پور، م. (۱۳۸۹). ارزیابی نقش جو سازمانی در روحیه کارآفرینی دانش‌آموزان مقطع متسطمی شهر اهواز. *علوم تربیتی*, ۱۷(۱)، ۱۵۱-۱۸۰.

حق‌شناس، ح. چمنی، ا. ر. و فیروزآبادی، ع. (۱۳۸۵). مقایسه ویژگی‌های شخصیتی و بهداشت روان دانش‌آموزان دبیرستان‌های تیزهوشان و دبیرستان‌های عادی. *مجله اصول بهداشت روانی*, ۸(۳۰)، ۵۷-۶۶.

خاتمی، ع. و شاهحسینی، ح. (۱۳۹۱). وضعیت شاخص‌های کارآفرینی در بین دانش‌آموزان شاخه‌های نظری، فنی و حرفه‌ای و کاردانش. *تحقیقات مدیریت آموزشی*, ۴(۱۳)، ۹۵-۱۱۶.

خندانی، ع. زارع، م. و یوسفی‌پور، م. ص. (۱۳۹۱). نیاز به شناخت، ساختار انتقادی دانش‌آموزان مدارس تیزهوشان، دولتی و غیردولتی. *مقاله ارائه شده در: سومین کنفرانس بین‌المللی روانشناسی جامعه‌شناسی علوم تربیتی و مطالعات اجتماعی*. شیراز، ایران، ۲۲ مرداد ۱۳۹۶.

زارع، ح. و رستگار، ا. (۱۳۹۱). بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی فرم کوتاه پرسش‌نامه نیاز به شناخت (NCS) در دانش‌آموزان دبیرستانی. *دوفصلنامه علمی-پژوهشی شناخت/اجتماعی*, ۱(۱)، ۵۳-۶۶.

شهرایان، آ. و یوسفی، ف. (۱۳۸۶). رابطه بین خود-شکوفایی، رضایت از زندگی و نیاز به شناخت در دانش‌آموزان با استعدادهای درخشان. *فصلنامه کودکان/استثنایی*, ۷(۳)، ۳۱۷-۳۳۶.

عبداللهی، ح. آقامحمدی، ج. عباس‌پور، ع. و دلاور، ع. (۱۳۹۶). تحلیل ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی در بین دانش‌آموزان دوره اول آموزش متوسطه (مطالعه موردی استان کردستان). *ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی*, ۷(۱)، ۴۹-۷۰.

قدرتی، م. (۱۳۸۹). مقایسه خلاقیت دانش‌آموزان دختر تیزهوش مدارس استعدادهای درخشان، غیرانتفاعی و دولتی. *علوم رفتاری*, ۲(۸)، ۱۰۷-۱۴۱.

قدرتی، م. (۱۳۹۰). مقایسه خلاقیت غیرکلامی دانش‌آموزان پسر تیزهوش مدارس استعدادهای درخشان، غیرانتفاعی و دولتی. *علوم رفتاری*, ۳(۸)، ۷۹-۹۲.

کردنایج، ا. زالی، م. ر. هومن، ح. ع. و شمس، ش. (۱۳۸۶). *ابزار سنجش ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینان*. تهران: دانشگاه تربیت مدرس.

مشايخ، پ. (۱۳۸۶). بررسی تأثیر آموزش کارآفرینی بر روحیه کارآفرینی دانش‌آموزان دبیرستانی شهرستان کازرون. *نوآوری‌های مدیریت آموزشی*, ۲(۴)، ۱۰۱-۱۱۳.

مرادی، م. کوهستانی، ح. ع. و پهرامزاده، ح. ع. (۱۳۸۷). بررسی ویژگی‌های بنیادین کارآفرینی در دانش‌آموزان دوره متوسطه خراسان شمالی و ارائه راهکار جهت تقویت این ویژگی‌ها. *فصلنامه علمی پژوهشنامه تربیتی*, ۱۷(۱)، ۱۱۵-۱۲۸.

نمتمی، م. ع. (۱۳۹۲). بررسی ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینانه دانشجویان دانشگاه‌های دولتی تهران. *دوفصلنامه نوآوری و ارزش آفرینی*, ۲(۳)، ۴۷-۶۴.

References

- Abroshan, H., & Khormaei, F. (2015). [Predicting students' need for cognition based on personality characteristics and epistemological beliefs (Persian)]. *Journal of Personality & Individual Differences*, 4(10), 9-26. <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?ID=284413>
- Abdollahi, H., Agha Mohammadi, J., Abbaspour, A., & Delavar, A. (2017). [Analysis of the characteristics of entrepreneurship among students in secondary education (Case study Kurdistan) (Persian)]. *Journal of Innovation and Creativity in Human Science*, 7(1), 49-70. http://journal.bpi.ir/article_533071.html
- Bayat, S., & Meamar, A. (2016). Predicting algebra achievement: Cognitive and meta-cognitive aspects. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 217, 169-76. [\[DOI:10.1016/j.sbspro.2016.02.054\]](https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2016.02.054)
- Bahramzadeh, M. M., Bavarsad, B., & Jafarpour, M. (2010). [Assessing the role of organizational climate on the entrepreneurial spirit of Ahvaz high school students (Persian)]. *Journal of Educational Sciences*, 17(1), 151-80. https://education.scu.ac.ir/article_10274.html
- Broadbent, J., & Poon, W. L. (2015). Self-regulated learning strategies & academic achievement in online higher education learning environments: A systematic review. *The Internet and Higher Education*, 27, 1-13. [\[DOI:10.1016/j.iheduc.2015.04.007\]](https://doi.org/10.1016/j.iheduc.2015.04.007)
- Buehl, M.M. (2003). At the crossroad: exploring the intersection of epistemological beliefs, motivation and culture. Annual Meeting of American Educational Research Association in H. Fives (Chair). April, 2003, Chicago.
- Burić, I., & Sorić, I. (2012). The role of test hope and hopelessness in self-regulated learning: Relations between volitional strategies, cognitive appraisals and academic achievement. *Learning and Individual Differences*, 22(4), 523-9. [\[DOI:10.1016/j.lindif.2012.03.011\]](https://doi.org/10.1016/j.lindif.2012.03.011)
- Cacioppo, J. T., & Petty, R. E. (1982). The need for cognition. *Journal of Personality and Social Psychology*, 42(1), 116-31. [\[DOI:10.1037/0022-3514.42.1.116\]](https://doi.org/10.1037/0022-3514.42.1.116)
- Cacioppo, J. T., Petty, R. E., Feinstein, J. A., & Jarvis, W. B. G. (1996). Dispositional differences in cognitive motivation: The life and times of individuals varying in need for cognition. *Psychological Bulletin*, 119(2), 197-253. [\[DOI:10.1037/0033-295X.119.2.197\]](https://doi.org/10.1037/0033-295X.119.2.197)
- Coutinho, S. A., Woolery, L. M. (2004). The need for cognition and life satisfaction among college students. *College Student Journal*, 38(2), 203-6. <https://psycnet.apa.org/record/2004-16679-006>
- Decker, W. H., Calo, T. J., & Weer, C. H. (2012). Affiliation motivation and interest in entrepreneurial careers. *Journal of Managerial Psychology*, 27(3), 302-20. [\[DOI:10.1108/02683941211205835\]](https://doi.org/10.1108/02683941211205835)
- Detter-Schmelz, D. R., & Sojka, J. Z. (2007). Personality traits and sales performance: Exploring differential effects of need for cognition and self-monitoring. *Journal of Marketing Theory and Practice*, 15(2), 145-57. [\[DOI:10.2753/MTP1069-6679150204\]](https://doi.org/10.2753/MTP1069-6679150204)
- Dollinger, S. J., Ross, V. J., & Preston, L. A. (2002). Intellect and individuality. *Creativity Research Journal*, 14(2), 213-26. [\[DOI:10.1207/S15326934CRJ1402_8\]](https://doi.org/10.1207/S15326934CRJ1402_8)
- Entrialgo, M., Fernández, E., & Vázquez, C. J. (2008). Characteristics of managers as determinants of entrepreneurial orientation: Some Spanish evidence. *Enterprise and Innovation Management Studies*, 1(2), 187-205. [\[DOI:10.1080/14632440050119596\]](https://doi.org/10.1080/14632440050119596)
- Evans, C. J., Kirby, J. R., & Fabrigar, L. R. (2003). Approaches to learning, need for cognition, and strategic flexibility among university students. *British Journal of Educational Psychology*, 73(4), 507-28. [\[PMID\]](https://doi.org/10.1348/000709903322591217)
- Ghodrati, M. (2011). [Comparison of gifted male students' non-verbal creativity in gifted, non-profit and public schools (Persian)]. *Journal of Behavioral Sciences*, 3(8), 79-92. <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=217078>
- Ghodrati, M. (2011). [The comparison of gifted girls' creativity in talented-students, non-profit and public schools (Persian)]. *Journal of Behavioral Sciences*, 2(6), 107-41. <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=217078>
- Haghshenas, H., Chamani, A. R., & Firoozabadi, A. (2006). [Personality and mental health differences of gifted high schools students compared to ordinary high schools students (Persian)]. *Journal of Fundamentals of Mental Health*, 8(30), 57-66. [\[DOI:10.22038/JFMH.2006.1841\]](https://doi.org/10.22038/JFMH.2006.1841)
- Halpern, D.F. (2007). Halpern critical thinking assessment using everyday situations: Background and scoring standards. Claremont, CA: Claremont McKenna College.
- Hébert, T. P., & McBee, M. T. (2007). The impact of an undergraduate honors program on gifted university students. *Gifted Child Quarterly*, 51(2), 136-51. [\[DOI:10.1177/0016986207299471\]](https://doi.org/10.1177/0016986207299471)
- Hornayak, D. A. (2007). Utilizing cognitive information processing theory to assess the effectiveness of discover on college students' career development [Ph.D. dissertation]. Pittsburgh, PA: University of Pittsburgh. <http://d-scholarship.pitt.edu/7323/>
- Jonsson, A. C., Allwood, C. M. (2003). Stability and variability in the realism of confidence judgments over time, content domain, and gender. *Personality and Individual Differences*, 34(4), 559-74. [\[DOI:10.1016/S0191-8869\(02\)00028-4\]](https://doi.org/10.1016/S0191-8869(02)00028-4)
- Kerr, S. P., Kerr, W. R., & Xu, T. (2018). Personality traits of entrepreneurs: A review of recent literature. *Foundations and Trends® in Entrepreneurship*, 14(3), 279-356. [\[DOI:10.1561/0300000080\]](https://doi.org/10.1561/0300000080)
- Khandani, A., Ranjoodost, Sh., & Shallchi, B. (2017). [A comparative study of critical thinking of gifted, government and non-government school students (Persian)]. Paper presented at The 3rd International Conference on Psychology, Sociology, Educational Sciences and Social Studies, Shiraz, Iran, 14 August 2017. <https://civilica.com/doc/668428/>
- Khatami, A., & Shah Hosseini, H. (2012). [Condition of entrepreneurship indexes among students of regular schools, vocational schools and technical schools (Persian)]. *Educational Administration Research*, 4(13), 95-116. https://jeiar.riau.ac.ir/article_529.html
- Kordnaeej, A., Zali, M. R., Hooman, H. A., & Shams, Sh. (2007). [The assessment tool of personality characteristic in Iranian entrepreneur (Persian)]. Tehran: Tarbiat Modares University. <http://opac.nlai.ir/opac-prod/biblio/graphic/1055363>
- Lazarus, R. S. (1999). *Stress and emotion: A new synthesis*. New York: Springer. <https://books.google.com/books?id=mATTP46Qjp4C&dq>
- Liang, C. T., Chia, T. L., & Liang, Ch. (2015). Effect of personality differences in shaping entrepreneurial intention. *International Journal of Business and Social Science*, 6(4(1)), 166-76. http://ijbssnet.com/journals/Vol_6_No_4_1_April_2015/19.pdf
- Mashayekh, P. (2007). [A survey on the impact of training entrepreneurship on the entrepreneurial spirit of the high school students of Kazeroun (Persian)]. *The Journal of Modern Thoughts in Education*, 2(4), 101-13. <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=128124>
- Meier, E., Vogl, K., & Preckel, F. (2014). Motivational characteristics of students in gifted classes: The pivotal role of need for cognition. *Learning and Individual Differences*, 33, 39-46. [\[DOI:10.1016/j.lindif.2014.04.006\]](https://doi.org/10.1016/j.lindif.2014.04.006)

- Mccline, R. L., Bhat, S., & Baj, P. (2000). Opportunity recognition: An exploratory investigation of a component of the entrepreneurial process in the context of the health care industry. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 25(2), 81-94. [DOI:10.1177/104225870002500205]
- Moradi, M., Kohestani, H. A., & Bahramzadeh, H. A. (2016). [A study of the fundamental characteristics of entrepreneurship in high school students in Northern Khorasan and presentation techniques to nurture these characteristics (Persian)]. *Educational Researches*, 5(17), 115-28. http://edu.bojnourdiau.ac.ir/article_518249.html
- Mueller, S. L. & Thomas, A. S. (2001). Culture and entrepreneurial potential: A nine country study of locus of control and innovativeness. *Journal of Business Venturing*, 16(1), 51-75. [DOI:10.1016/S0883-9026(99)00039-7]
- Nair, K. U., & Ramnarayan, S. (2000). Individual differences in need for cognition and complex problem solving. *Journal of Research in Personality*, 34(3), 305-28. [DOI:10.1006/jrpe.1999.2274]
- Nemati, M. A. (2013). [The examining personality characteristic of entrepreneurship in tehran university students (Persian)]. *Quarterly Journal of Innovation and Entrepreneurship*, 2(3), 47-64. <http://journalie.ir/fa/Article/271>
- Persell, C. H. (2004). Using focused Web-based discussions to enhance student engagement and deep understanding. *Teaching Sociology*, 32(1), 61-78. [DOI:10.1177/0092055X0403200107]
- Petty, R. E., Brinol, P., Loersch, Ch., & McCaslin, M. J. (2009). The need for cognition. In M. R. Leary & R. H. Hoyle (Eds.), *Handbook of individual differences in social behavior* (pp. 318-329). New York: Guilford Publications. <https://books.google.com/books?id=67xcAgAAQBAJ&dq>
- Preckel, F., Holling, H., & Vock, M. (2006). Academic underachievement: Relationship with cognitive motivation, achievement motivation, and conscientiousness. *Psychology in the Schools*, 43(3), 401-11. [DOI:10.1002/pits.20154]
- Rahimi, M., Zare, M., & Yousefpour, M. S. (2012). [Need for cognition, structure & decisiveness as the sources of individual differences in open-minded thinking (Persian)]. *Journal of Personality & Individual Differences*, 1(1), 33-51. <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=232845>
- Reeve, C. L., Meyer, R. D., & Bonaccio, S. (2006). Intelligence–personality associations reconsidered: The importance of distinguishing between general and narrow dimensions of intelligence. *Intelligence*, 34(4), 387-402. [DOI:10.1016/j.intell.2005.11.001]
- Runcio, M. (2011). Enhancement and the fulfillment of potential. *Creativity*, 813-818.
- Shahaeian, A., & Yousefi, F. (2007). [Relationships between self-actualization, life satisfaction, and need for cognition among students of special middle schools for talented students (Persian)]. *Journal of Exceptional Children*, 7(3), 317-36. <http://joec.ir/article-1-377-fa.html>
- Silvia, P. J., Winterstein, B. P., Willse, J. T., Barona, C. M., Cram, J. T., & Hess, K. I., et al. (2008). Assessing creativity with divergent thinking tasks: Exploring the reliability and validity of new subjective scoring methods. *Psychology of Aesthetics, Creativity, and the Arts*, 2(2), 68-85. [DOI:10.1037/1931-3896.2.2.68]
- Sondari, M. C. (2014). Is entrepreneurship education really needed?: Examining the antecedent of entrepreneurial career intention. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 115, 44-53. [DOI:10.1016/j.spro.2014.02.414]
- Stewart Jr, W. H., Watson, W. E., Carland, J. C., & Carland, J. W. (1999). A proclivity for entrepreneurship: A comparison of entrepreneurs, small business owners, and corporate managers. *Journal of Business Venturing*, 14(2), 189-214. [DOI:10.1016/S0883-9026(97)00070-0]
- Taube, K. T. (1997). Critical thinking ability and disposition as factors of performance on a written critical thinking test. *The Journal of General Education*, 46(2), 129-64. <https://www.jstor.org/stable/27797335>
- Zare, H., & Rastegar, A. (2015). [Examining the psychometric features of the short form of need for cognition scale (NFS) in high school students (Persian)]. *Social Cognition*, 4(1), 53-66. http://sc.journals.pnu.ac.ir/article_2921.html
- Zhu, E. (2006). Interaction and cognitive engagement: An analysis of four asynchronous online discussions. *Instructional Science*, 34(6), 451. [DOI:10.1007/s11251-006-0004-0]

This Page Intentionally Left Blank
